

# Turisme, ciutats i Arc Mediterrani

Enfront del turisme massiu de sol i platja que ha alimentat durant dècades el litoral mediterrani, el turisme urbà ofereix força alternatives per complementar l'oferta. Empresaris, experts universitaris i representants municipals es van reunir la setmana passada a Barcelona per estudiar noves possibilitats i promoure la col·laboració entre les ciutats turístiques de l'Euroregió de l'Arc Mediterrani, l'Euram.

**B**arcelona es va convertir la setmana passada en lloc de trobada per a empresaris, experts i representants municipals interessats a reflexionar al voltant del turisme urbà i de les possibilitats que ofereix en els territoris de l'Arc Mediterrani. Convidats per l'Ajuntament de Barcelona i per l'Institut d'Economia i Empresa Ignasi Villalonga, una setantena d'assistents, procedents del País Valencià, les Balears, Catalunya Nord i el Principat, van inaugurar el primer congrés sobre Turisme i Ciutats de l'Euroregió de l'Arc Mediterrani: un enteniement necessari. L'objectiu era evident: buscar punts de col·laboració entre les ciutats d'una regió que rep 165 milions de pernoctacions anuals i que té en el turisme una de les principals fonts de riquesa.

Barcelona, amb més de tres milions de turistes anuals, i València, amb 923.000, són ja exemples clars de destinacions que han aconseguit fer-se un lloc en un mercat altament competitiu, gràcies a una àmplia oferta cultural, congressual i d'oci. Però el turisme urbà no només pot tenir bons resultats en grans ciutats. Per a Vicente M. Monfort, director de les jornades i professor associat de la Universitat Jaume I, "cal dinamitzar nous espais i possibilitats també en ciutats mitjanes i petites, per aprofitar la seva singularitat. S'ha d'utilitzar el turisme urbà com a especialització productiva en els nuclis que no tenen altres recursos per millorar la renda i la qualitat de vida dels seus ciutadans".

La singularitat és un dels requisits imprescindibles per dotar les ciutats d'atractiu turístic. I el congrés va servir per donar a conèixer algunes experiències

destacables en diverses ciutats de l'Arc Mediterrani. És el cas de ciutats com Tarragona i Elx (catalogades com a Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO), Girona, Terrassa i moltes altres, que han apostat per la recuperació del patrimoni històric com a fet diferencial. Segons Enrique Pineda, gerent de l'Institut Municipal de Turisme d'Elx, "només la promoció que se'n ha fet com a Patrimoni de la Humanitat ens va reportar un 40% d'increment en turisme durant el 2001". En el cas de Terrassa ha estat la llarga tradició industrial la que li ha conferit singularitat turística, a través de la recuperació d'antigues fàbriques modernistes. I Perpinyà, què pot oferir? "Doncs allà hi ha la residència dels comtes de Mallorca", assenyala Jaume Roure, de l'Ajuntament de Perpinyà, el qual afegeix: "Hi ha moltes coses a explotar turísticament, però si no es fa és per desconeixement."

Un turisme cultural, basat en el patrimoni històric, és una alternativa. Com també ho és la de les poblacions que han decidit apostar per la preservació dels recursos naturals del seu voltant. Experiències que no tenen res a veure amb el turisme massiu de sol i platja que ha alimentat durant dècades el litoral mediterrani. Però un i altre es necessiten mútuament. I el futur es troba en la complementarietat, així com en la col·laboració.

**Estrènyer lligams.** Per a Jordi Portabella, regidor de Turisme de l'Ajuntament de Barcelona, "intentar dir que entre totes aquestes ciutats no hi ha competència seria faltar a la realitat, però també és cert que es poden estrènyer llaços en determinades actuacions. En el moment en què s'estan potenciant



Jordi Portabella va inaugurar el primer congrés sobre Turisme i Ciutats a l'Arc Mediterrani i va oferir la ciutat de Barcelona per acollir una segona edició de les jornades. Els assistents al congrés van escoltar diverses propostes, com la d'estructurar una xarxa de ciutats turístiques a l'Euram.

grans rutes turístiques, té sentit que establím vincles entre les ciutats dels Països Catalans, que són riques quant a prestacions de serveis als turistes". Per a Portabella, a més, la llengua i la cultura tenen un valor turístic per sí mateixes. "Quan els turistes vénen aquí i descobren que es parla una llengua diferent, ho troben curiós. Una part dels turistes que ens visiten ho fan perquè volen descobrir i aprendre coses noves." Oferir una identitat pròpia és un valor afegit de gran importància. En el mateix sentit, Oto Luque, responsable de la Fundació Cavanilles d'Alts Estudis Turístics, creu que s'hauria d'aprofitar "la coincidència de criteris per estructurar una xarxa de ciutats turístiques a l'Euroregió de l'Arc Mediterrani" que per-

**Les expectatives de creixement són importants per als pròxims anys. El 2004, només a Barcelona, hi haurà 45.000 places hoteleres. Avui n'hi ha 36.000**

metés "l'intercanvi d'experiències entre aquestes ciutats i la pròpia dinamització".

Les jornades també van comptar amb la participació de José Salinas, director gerent de Turisme València Convention Bureau, de representants municipals de diverses ciutats balears, entre les quals hi ha Calvià i Eivissa, i d'altres participants destacats, com l'arquitecte Oriol Bohigas i John Kester, membre de l'Organització Mundial del Turisme.

La trobada va servir per deixar constància de la diversitat de models turístics que conviuen en l'Euroregió de l'Arc Mediterrani, entre els quals, per exemple, el de Benidorm, que actualment és la tercera població europea en nombre de llits i que, tot i basar-se en un model turístic molt discutit pels experts, també està apostant per la diversificació (a través del turisme de salut i de joc), tal com va assenyalar Joaquim Pérez Crespo, director general de l'Hotel Bali. Però perquè el turisme urbà tingui futur també calen infraestructures. Un capítol en el qual encara hi ha mancances evidents, com van advertir Josep Adell, conseller delegat de Julià Tours; Jordi Portabella, que va criticar que Barcelona no tingui un aeroport intercontinental, i Josep Anton Casañ, regidor de Benicàssim, per a qui el sistema radial actual penalitza la comunicació entre les ciutats de l'Arc Mediterrani.

Les expectatives de creixement són importants per als pròxims anys, com va destacar Josep Mestres, vicepresident segon del Gremi d'Hotels de Barcelona. Segons Mestres, la celebració del Fòrum 2004 a la ciutat comtal dispararà les places hoteleres de les 36.000 actuals a 45.000. "I per rendibilitzar-ho hem de passar dels 8 milions de pernотacions actuals a 12 milions." Tot un repte per a una ciutat on el turisme aporta 2.711 milions d'euros anuals i dona feina a 35.000 persones, segons un estudi de la Universitat de Barcelona, que demostra, segons Vicente Monfort, que "la interrelació entre universitats, empreses i administració pública per millorar coneixement pot donar bons resultats".

*Bàrbara Amorós*